Lisa 1 Vasalemma Põhikooli direktori 13.august 2026 nr 1-4/27

Loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord Vasalemma Põhikoolis

1. Mõiste ja eesmärgid

III kooliastmes teevad Vasalemma Põhikooli õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja koostöö oskust. Loovtöö koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast, mis lõppeb nt. PowerPoint esitlusega.Loovtöö eesmärgiks on:

- pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- arendada õpilase kriitilist mõtlemist;
- arendada õpilase eneseväljendus- ja esinemisoskust;
- toetada õpilase analüüsi- ja argumenteerimisoskuse arengut.

Loovtööd võib teha individuaalselt või kokkuleppel juhendajaga kollektiivselt. Kollektiivse puhul esitatakse ühine kirjalik töö, mis kirjeldab iga grupiliikme vastutust, ülesandeid ja panust ning sisaldab iga grupiliikme individuaalset eneseanalüüsi.

2. Loovtöö vormistamine

- Loovtöö kirjalik osa koostatakse formaadis A4 reavahega 1,5. Trükikiri: Times New Roman, tähesuurus 12.
- Lehe servadest jäetakse 2,5 cm ülalt, alt ja paremast servast ning vasakust 3 cm vabaks.
- Tekst kujundatakse nii, et mõlemad lehekülje servad jäävad sirged (rööpjoondus).
- Tekstilõigud eraldatakse üksteisest 6 pt lõiguvahega. (Format -> Paragraph -> Spacing After). Taandridu arvutikirjas ei kasutata.
- Leheküljenumbrid lisatakse lehe alla paremasse serva. Tiitellehele numbrit ei panda.
- Kõiki peatükke ja töö teisi iseseisvaid osi (sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte, kasutatud allikate loetelu, lisad) alustatakse uuelt lehelt.

3. Loovtöö osad

Loovtöö koosneb järgmistest osadest alljärgnevas järjekorras:

3.1. Tiitelleht

- Vaata näidist LISA 1.

3.2. Sisukord

- Sisukord ei tohi olla käsitsi koostatud, vaid peab olema tekstiprogrammi poolt loodud.

3.3. Sissejuhatus

- Maht- 0,5 - 1 lk

Lihtsamalt lahti kirjutatult sisaldab sissejuhatus:

- teema valiku põhjendust (miks valisid selle teema, miks see huvitas, milles seisneb selle aktuaalsus);
- töö eesmärgi (juhtmotiivi, põhiprobleemi) sõnastamist;
- uurimusküsimuste sõnastamist ehk küsimus(ed), millele oma töö käigus vastust otsid (nt millised spordialad meeldivad õpilastele kõige rohkem);
- uurimisülesannete sõnastamist ehk ülesandeid, mis aitavad leida vastuse uurimisküsimustele (nt viia läbi küsitlus, et teada saada, millised spordialad õpilastele meeldivad);
- ülevaade kasutatud uurimismetoodikast ja meetoditest (mida planeerid töö valmimiseks teha: nt küsitlus, intervjuu, vaatlus jne);
- ülevaade töö struktuurist ja alaosadeks jaotamise põhimõtetest (lühidalt ülevaade peatükkidest, millest töö koosneb);
- loovtöö iseloomust lähtuvalt ülevaate kasutatud materjalidest (nt perioodika, algallikad, veebilehed, kust leidsid inspiratsiooni jms).

3.4. Sisu

- Maht - peatükid ja alapeatükid kokku miinimum 6 lk.
- Sisu ei tohi olla lihtsalt referaat, vaid peab koosnema teoreetilisest ja praktilisest osast.
- Töö peaks olema illustreeritud pildimaterjalide või illustreerivate graafikutega.

- Piltidel ja graafikutel peab olema pealkiri.

3.5. Kokkuvõte

- Maht
- Õpilane toob lühidalt välja oma loovtöö kõige tähtsamad punktid.
- Tekst ei tohi sisaldada eelnevalt esitamata andmeid. Vajadusel võib viidata joonistele ja teksti tabelitele.
- Õpilane annab hinnangu kogu protsessile ja ülevaate sissejuhatuses püstitatud eesmärkidele jõudmiseni (mis läks hästi, mis oli raske, kas täitsid eesmärgid, mida teeksin teisiti jne).
- Õpilane kirjeldab kas, kuidas ja mis määral kasutas õpilane tehisintellekti.

3.6. Allikmaterjalid

- Kõik pildimaterjal, graafikud ja tekst, mis ei ole loodud õpilase enda poolt peab olema viidatud.
- Allikad on järjestatud tähestikulises järjekorras autorite perekonnanimede järgi.
- Kui allikal autorit ei ole, lisatakse autorina keskkond, kust informatsioon võeti.
- Teksti sees viitama ei pea.
- Online allikate puhul peab olema lisatud sulgudesse kuupäev, millal allikat kasutati.

Online allika link peab viima konkreetse allikani, mida on kasutatud.

- Raamatu allikas peab sisaldama:

Autor, raamatu ilmumisaasta sulgudes, raamatu pealkiri, kirjastus.

Näide. Fisher, R. (2004). Õpetame lapsi õppima. Atlex.

- Online allikas peab sisaldama:

Autor, allika ilmumise kuupäev sulgudes, pealkiri, keskkond, allika aadress, kasutamise kuupäev kandilistes sulgudes.

Näide.

Timotšuk, I. (2015, 1. november). Kuidas anda õpilastele nende eripäradega arvestavaid koduseid ülesandeid? *Postimees.*

https://arvamus.postimees.ee/3381401/inge-timostsuk-kuidas-anda-opilastele-nende-eriparadega-arvestavaid-koduseid-ulesandeid [Vaadatud 14. aprill.2026]

3.7. Lisad.

Lisad sisaldavad töö põhiosa täiendavaid, illustreerivaid materjale (nt küsimustikud, suuremahulised tabelid, joonised, jm). Lisad nummerdatakse, kui neid on rohkem kui üks, araabia numbritega ja pealkirjastatakse. Iga lisa kohta peab töö sisus olema viide. Lisad on paigutatud neile viitamise järjekorras.

4. Loovtöö liigid

Loovtööks võib olla uurimus, projekt või loominguline töö.

4.1. Uurimustöö

Uurimustöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub uuritavale teemale või probleemile ning toetub algallikatele. Uurimustöö eesmärk on saada täpsemat teavet uuritava teema või probleemi kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimustöö sisaldab probleemi püstitust ja lahendust ning teatud nähtuste või andmete analüüsi. Uurimustöö peaks olema analüüsiva iseloomuga, olulised on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

4.2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö, ülesanne või ettevõtmine (temaatilise ürituse korraldamine, võimlemiskava vms). Projekt annab hea võimaluse valitud teema(de)l viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekti läbiviimine annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja muid elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projektis võib kasutada ka erinevaid loovtöö liike, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm.

Tööprotsessi kirjeldus ürituse läbiviimisel

Ettevalmistused ürituse läbiviimiseks:

- millal alustasid ürituse planeerimist;
- kas ja kui suur on ürituse eelarve;
- millised tegevused planeerisid ürituse jaoks;
- kust leidsid inspiratsiooni;
- kas ja kuidas teavitasid sihtrühma ürituse toimumisest;
- millised abivahendid on vajalikud ürituse läbiviimiseks (muusika, vahendid mängudeks, ruumipaigutusega seotud asjad, dekoratsioonid, toidunõud jms);
- kes ja kuidas aitasid üritust kavandada.

Ürituse läbiviimine:

- millal üritus toimus, kaua kestis;
- millised olid vahetult enne ürituse algust tehtud ettevalmistused;
- kirjeldused ürituse tegevustest (mängud ja nende lühike kirjeldus, viktoriinid, esinejad jne);
- kes ja kuidas aitasid üritust läbi viia.

Tegevused pärast üritust:

- koristamine;
- hinnang läbiviidud üritusele;
- milline oli üritusel osalejate tagasiside (võib läbi viia ka väikse küsitluse);
- mis õnnestus;
- mis oleks võinud olla paremini, protsessi käigus tekkinud kitsaskohad;
- soovitused teistele, kes hakkavad läbi viima samalaadset üritust.

4.3. **Loominguline töö**

Loominguline töö (kunsti- või käsitöö, heliteos vms) sisaldab uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla õpilas(t)e omalooming.

Praktilise töö sisuks on tööprotsessi kirjeldamine ning illustreerimine fotomaterjaliga, mis annab ülevaate töö valmimise etappidest:

- tööks valitud materjali, tehnikate, vahendite kirjeldus ja põhjendus (mis on nende eelised teiste ees);
- praktilise töö eelarve juhul, kui on rahalisi väljaminekuid;
- ettevalmistuste kirjeldamine (kavandi, mustandi, stsenaariumi vms loomisprotsessi kirjeldamine);
- kuidas nägi välja põhitöö valmimine ja kaua see aega võttis;
- kirjeldada tööprotsessi selliselt, et lugejal tekiks ettekujutus töö mahust (nt mingi keerulisema elemendi joonistamine; filmi puhul kui kaua võttis aega mõne eriti keeruka stseeni lavastamine; mõne eseme valmistamisel detailide viimistlemine vms), illustreeri fotomaterjaliga;
- millised raskused tekkisid töö käigus ja kuidas said neist üle;
- milliseid muudatusi tegid oma töös võrreldes esialgse plaaniga.

5. Loovtöö juhendamine

Loovtöö juhendajaks on kooli aineõpetaja (aineõpetajad), soovi korral võib juhendaja olla ka väljastpoolt kooli. Kui töö juhendaja on väljastpoolt kooli, peab õpilane leidma kooli õpetajaskonna seast kaasjuhendaja, kes vastutab töö nõuetele vastavuse eest. Juhendaja koordineerib loovtöö ajalist ja sisulist valmimist.

Juhendaja:

- aitab õpilast teema valikul;
- aitab õpilast tegevusplaani ja ajakava koostamisel;
- soovitab kirjandust ja annab suuniseid tööks vajaliku info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele;
- jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitlusettekande edukaks läbiviimiseks;
- täpsustab rühmatöös iga rühmaliikme täpse tööpanuse;
- annab omapoolse hinnangu töö valmimise kohta.

Klassijuhataja:

- tutvustab õpilastele ja lapsevanematele loovtöö olemust, erinevaid võimalusi nende teemade käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu;
- koordineerib õpilaste loovtööde koostamise protsessi;
- kooskõlastab õpilase poolt esitatud loovtöö teema ja juhendaja.

6. Loovtöö läbiviimise ajakava

- Loovtöö viiakse läbi III kooliastmes, üldjuhul 8. klassis. Kui õpilane on vahetanud kooli ning sooritanud loovtöö 7. klassis, siis ta 8. klassis enam loovtööd sooritama ei pea. Erandkorras võib õpilane loovtöö esitada ka 7. klassis.
- Kui õpilane ei ole loovtööd teinud 7. või 8. klassis, siis sooritab ta selle 9. klassis.
- Loovtöö temaatika ja vormi valib 7. klassi õpilane koos juhendajaga käesoleva õppeaasta 15. maiks.
- Kui 8. klassi õpilane ei ole 15. septembriks teemat valinud, siis talle määratakse teema.
- Õpilane koostab juhendajaga kirjaliku tegevusplaani ja ajakava, mida jooksvalt täidab.
- Valminud loovtöö kirjaliku osa esitab õpilane elektroonilisel kujul juhendajale ja klassijuhatajale hiljemalt käimasoleva õppeaasta 1. aprilliks ja esitluse hiljemalt nädal enne töö esitlemise kuupäeva.
- Õpilane saadab loovtöö komisjoni liikmetele ja klassijuhatajale. Komisjon hindab loovtöö kirjaliku osa vastavust nõuetele ning vajadusel annab võimaluse väiksemate puudujääkide likvideerimiseks.
- Loovtööd esitletakse kooli direktori poolt määratud ajal, üldjuhul aprillikuu jooksul.

7. Kaitsmine

Loovtööde kaitsmiseks korraldatakse konverents, milles osalevad III kooliastme õpilased. Loovtöö kaitsmise päeval ei ole 8. klassi õpilastel õppetunde. Eritingimustel võib õpilane kaitsta loovtööd ainult komisjoni ees.

Loovtöö esitlemiseks esitab õpilane 5-10-minutilise suulise ettekande. Ettekannet on soovitav näitlikustada audiovisuaalsete vahenditega. Kui loovtöö käigus valmib kunsti- või käsitööese vms, siis esitletakse seda võimalusel ka konverentsil.

Kollektiivse töö puhul osalevad loovtöö kaitsmisel kõik õpilased.Kaitsmisel õpilane:

- Selgitab töö eesmärki ja põhjendab teema valikut,
- tutvustab kasutatud meetodit/meetodeid,
- esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti,
- annab hinnangu oma töö protsessile ja resultaadile.

Kui õpilane mingil põhjusel ei saa tervislikel põhjustel kinnitatud kuupäeval loovtööd esitada või kaitsmisel osaleda, esitab lapsevanem juhendajaga kooskõlastatult kooli juhtkonnale põhjendatud taotluse uue kaitsmiskuupäeva määramiseks.

8. Hindamine

- Loovtööle antakse hinnang „arvestatud/mittearvestatud“. Arvestatuks loetakse nõuetele vastav, tähtajaliselt esitatud ja kaitstud loovtöö.
- Loovtöö pealkiri ja hinnang kantakse õpilase klassitunnistusele.
- Põhikooli lõputunnistuse hinnetelehele kantakse loovtöö teema.
- Loovtööde sooritamise kohta koostatakse protokoll, milles fikseeritakse õpilase poolt tehtud loovtöö teema ja loovtööle antud hinnang. Protokolli allkirjastab komisjoni esimees.
- Loovtöid säilitatakse digitaalsel kujul.

9. Tehisintellekti kasutamine.

Tehisintellekti kasutamine teksti genereerimiseks on keelatud.

Õpilane võib kasutada tehisintellekti nõu küsimiseks, allikate otsimiseks, illustratsioonide loomiseks, sõnastuse parandamiseks, õigekirja kontrolliks, vormistuse kontrolliks jms loovtöö tegemist toetavateks tegevusteks.

Lisa 1. Tiitellehe näidis

VASALEMMA PÕHIKOOL

Siim Susi

8. klass

VASALEMMA PÕHIKOOLI ÕPILASTE HUVIALAD JA VABA AJA SISUSTAMINE

Loovtöö

Juhendaja õpetaja Reet Rebane

Vasalemma 2026